

NOVETATS EDITORIALS

"No s'espanti, senyora, li asseguro que no va ser client meu"

Radiografia del malalt imaginari

CARICATURES Un estudi mostra la força de la caricatura mèdica a la premsa satírica catalana de l'inici del segle XX

Dos dels indicadors de salut de qualsevol societat són el seu sentit de l'humor i la seva llibertat d'expressió. Òbviament, els índexs de mortalitat, de qualitat de vida i d'atenció sanitària són també un bon mirall de qualsevol país. Normalment, tot plegat se sol mesurar en estadístiques o en xifres pressupostàries. Però, com ja va escriure el periodista José Francés el 1930, la veritable psicologia d'un poble està als llapis dels seus caricaturistes. Per això és molt interessant, a banda de divertit, l'estudi que els doctors Begonya Torres i Ferran Sabaté han subtitulat *La caricatura mèdica a la premsa satírica catalana del primer quart del segle XX*.

INDICADORS INFORMALS DE LA SALUT

Desbordant l'acotació a un període concret, la gràcia del llibre consisteix a situar molt bé històricament, a la primera part del llibre, tant la importància del sarcasme en relació amb la medicina com la força que la premsa satírica a Catalunya. Del malalt

imaginari de Molière a Montaigne, passant per Quevedo, els autors ens transporten ràpidament fins a Forges o Perich. Però se centren en autors com Feliu Elias, Apa, i en la denominada escola catalana que va despuntar en capçaleres com *La Campana de Gràcia*, *L'Esquella de la Torratxa*, *Cu-Cut!*, *Picarol*, *Papitu* i *Caca Fera*. Els dibuixos i acudits recopilats a la segona part del llibre no només certifiquen la idea popular i ancestral que el metge mata i es fa ric a costa del malalt. També mostra que els professionals de la salut són personatges utilitzats sovint pels ninotaires per a la sàtira

sociopolítica. Per això són importants com a indicadors informals de la salut d'un país que de vegades no sap si es diu Catalunya o Polònia (capital, Crackòvia). **MARC ANDREU**

La sàtira és un gran indicador de la salut d'un país

Es greu, doctor?

B. Torres i F. Sabaté

Alberti editor

★★★★★

